

Justitieministeriet

Avdelningen för demokrati och offentlig rätt

PB 25

00023 STATSRÅDET

Ert e-postmeddelande till Riksarkivet 23.9.2020

VARAKTIG FÖRVARING AV VALHANDLINGAR

I arkivlagen (831/1994) avses med handlingar som ska förvaras varaktigt handlingar och informationsmaterial som det i eller med stöd av lag föreskrivs att ska arkiveras och som arkiveras efter att deras förvaringstid löpt ut.

Justitieministeriet skickade 23.9.2020 en gallringsframställan till Riksarkivet som gällde varaktig förvaring av röstningsuppgifter i valdatasystemet i enbart digital form. Riksarkivets gallringsbeslut 1.7.2013 (AL/3217/07.01.01.03.02/2013) fastställer att de röstningsuppgifter som införts i röst-rättsregistret och valdagens analoga röstlängder båda ska förvaras varaktigt. Om valdagens röstningsuppgifter i omfattande utsträckning skulle registreras i rösträttsregistret, kunde de analoga vallängderna i detta fall förvaras på viss tid. I detta fall skulle även förutsättningarna för användningen av uppgifterna i rösträttsregistret i forskningssyfte förbättras betydligt.

Riksarkivets tidigare gallringsbeslut

Riksarkivet har gett följande beslut som är centrala med hänsyn till detta beslut:

- Riksarkivets beslut 13.5.1994 (VA S 41/94) Valtiollisten ja kunnallisten vaalien ja kansanäänestysten asiakirjojen säilytysajat (Förvaringstider för handlingar som gäller statliga val och kommunalval samt folkomröstningar). Beslutet tillämpas på de valhandlingar som samlats in från och med 1.1.1990.
- Riksarkivets beslut 1.7.2013 (AL/3217/07.01.01.03.02/2013) Vaalitietojärjestelmän tietojen pysyvä sähköinen säilytys (Varaktig förvaring av valdatasystemets uppgifter i elektronisk form). Beslutet tillämpas på uppgifter om statliga och kommunala val samt folkomröstningar som införts i valdatasystemet sedan 1.1.1992.

Riksarkivets beslut

Riksarkivet meddelar med stöd av 8 och 11 § i arkivlagen (831/1994) beslut om att de röstningsuppgifter som införts på valdagen i rösträttsregistret ska förvaras varaktigt endast i digital form, om kommunen eller valnämnden enbart använder valdatasystemets rösträttsregister för registrering av röstningsuppgifterna. Om kommunen eller valnämnden inte registrerar valdagens röstningsuppgifter i omfattande utsträckning i rösträttsregistret, utan använder analoga vallängder för att registrera valdagens röstningsuppgifter, ska dessa analoga vallängder, i vilka antecknas uppgift om utövande av rösträtt istället för i rösträttsregistret, i detta fall förvaras varaktigt enligt Riksarkivets

gallringsbeslut 1.7.2013 (AL/3217/07.01.01.03.02/2013). Analoga längder över personer som röstat på förhand och pappersutskrifter ur rösträttsregistret från kommuner eller valnämnder som enbart använt rösträttsregistret är handlingar som ska förvaras på viss tid.

Genom detta beslut upphäver Riksarkivet sitt beslut från 1.7.2013 till den del beslutet gäller varaktig förvaring av alla val- och röstlängder i analog form. Genom detta beslut upphävs Riksarkivets beslut 13.5.1994 (VA S 41/94) till den del beslutet gäller varaktig förvaring av ansökningar om publicering av partiernas och valmansföreningarnas kandidatlistor och bilagor som inkommit till valkrets nämnderna (tidigare valkretsens centralnämnd) i analog form samt exemplar av sammanställningen av kandidatlistor och exemplar av sammanställningen av kandidatlistor som i samband med kommunala val och folkomröstningar blir kvar hos kommunernas centralvalnämnder.

Valkrets nämndernas protokoll jämte bilagor som ska förvaras varaktigt förvaras enbart i digital form och införs i regionförvaltningsverkens ärendehantering.

Detta beslut tillämpas på handlingar från olika val fr.o.m. 1.1.2021.

Motiveringar till beslutet

Vid bedömningen av valhandlingarnas bevarandevärde har de jämförts med de gallringspolitiska mål och kriterier gällande den offentliga förvaltningens dokumentinformation som fastställts i Riksarkivets bevarande- och gallringspolitik (KA/12247/07.01.01.03.00/2019) och strategi för 2025. Vid bedömning av bevarandevärdet har man tagit i beaktande uppgifternas samhällseliga betydelse, omvärlden, den unika arten av informationen, dess framtida användningsmöjligheter samt dokumentinformationens informationsvärde, dvs. betydelsen som material som dokumenterar samhället, samhällseliga processer och fenomen.

Valförrättningens digitalisering och därmed forskningens förutsättningar förbättras om man i så många kommuner eller valnämnder som möjligt på valdagen endast använder rösträttsregistret för registrering av röstningsuppgifter och frångår användningen av vallängder.

Valhandlingar innehåller uppgifter om privatpersoner. Användningen av uppgifter för många slags forskningssyften och övrig användning förutsätter varaktig förvaring av personuppgifter, dvs. arkivering. De mål, metoder och kriterier för bevarande och gallring som Riksarkivet har använt beaktar informationens kulturarvsvärde, betydelsen av personuppgifter i forskningen och annan användning samt skyddet av personuppgifter. Dataskyddsförordningen och dataskyddslagen möjliggör varaktig förvaring av uppgifter för arkivändamål av allmänt intresse.

Riksarkivet har i beslutet om varaktig förvaring bedömt att ovannämnda ändamål av allmänt intresse inte kan uppnås utan att ifrågavarande material som innehåller personuppgifter bevaras, och att bevarandet står i proportion till arkivändamålet av allmänt intresse med hänsyn till principerna för dataskydd. Forskningen och annan användning är skyddade genom den yttrandefrihet och vetenskapens frihet som föreskrivs i Finlands grundlag (731/1999, 12 § och 16 §). Vid hantering av personuppgifter som ska förvaras varaktigt ska den personuppgiftsansvarige beakta de krav som ställs i EU:s allmänna dataskyddsförordning (679/2016) och den nationella dataskyddslagen (1050/2018).

De som ansvarar för varaktig förvaring (arkivering) av valhandlingar ska säkerställa att handlingarna och uppgifterna i dem är tillgängliga och att de bevaras, att offentlighetsprincipen efterföljs

samt att tillgängligheten för handlingar som gäller individers och sammanslutningars rättsskydd säkerställs på det sätt som arkivlagen (831/1994) förutsätter. Handlingar och uppgifter i handlingar ska förvaras så att de är skyddade mot förstöring, skador och obehörig åtkomst.

Övrigt att ta i beaktande

Ur rösträttsregistret skrivs ut analoga vallängder för alla vallokaler på valdagen. Det är fråga om beredskap i fall det förekommer driftstörningar i rösträttsregistret.

Kommunerna kan förvara protokoll jämte bilagor från kommunernas centralvalnämnder enbart i digital form enligt Riksarkivets beslut 22.8.2016 (AL/6411/07.01.01.03.01/2016) *om varaktig förvaring i elektronisk form av protokoll jämte bilagor från kommunala organ och organ inom organisationer som sköter en offentlig uppgift.*

Tillämpade rättsnormer

Arkivlagen (831/1994) 1, 7, 8 och 11 §

Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) 21 §

EU:s allmänna dataskyddsförordning (2016/679) artiklarna 5, 7, 9 och 89

Dataskyddslagen (1050/2018) 4, 6 §

Generaldirektör

Jussi Nuorteva

Forskningsdirektör

Päivi Happonen

Mera information om beslutet ges av Riksarkivet, 029 533 7400, kirjaamo@arkisto.fi

BILAGOR

Besvärshänvisning

Promemoria

FÖR KÄNNEDOM

Enheten för allmän förvaltning,

Regionförvaltningsverkens förvaltnings- och utvecklingstjänster